

HET HEILIG MISOFFER

Beeld en teksten voor een betere en diepere beleving
van de viering van de Heilige Mis

Dr Heinrich Kunkel
Vertaald en bewerkt uit het Duits door
G.M.J van der Vegt, pastoor.

De uittocht

Zoals Christus na de viering van het laatste Avondmaal de lofzang gezongen heeft, bij het gaan naar de hof van olijven, zo bidt de priester de lofzang van de drie jongelingen: Prijst de Heer, alle werken des Heren.

Voorwoord

Gelijkvormig te worden met Christus, dat is de inhoud en de opgave in ons leven. De biddende en zich offerende Christus gelijkvormig te worden dat is de bedoeling van dit boek. Ons binnen te leiden in het grote geheim: door het zichtbare wordt ons het onzichtbare geopenbaard en toegankelijk gemaakt. De verheven ceremoniën en de teksten van de heilige Mis openbaren ons het grote geheim van het offer van Christus. Aan de hand van afbeeldingen en teksten worden wij als mensen binnengeleid in het “verstaan” van de heilige Mis en worden wij met eerbied opgeroepen de geheimen van het offer van Christus innerlijk meer te voltrekken.

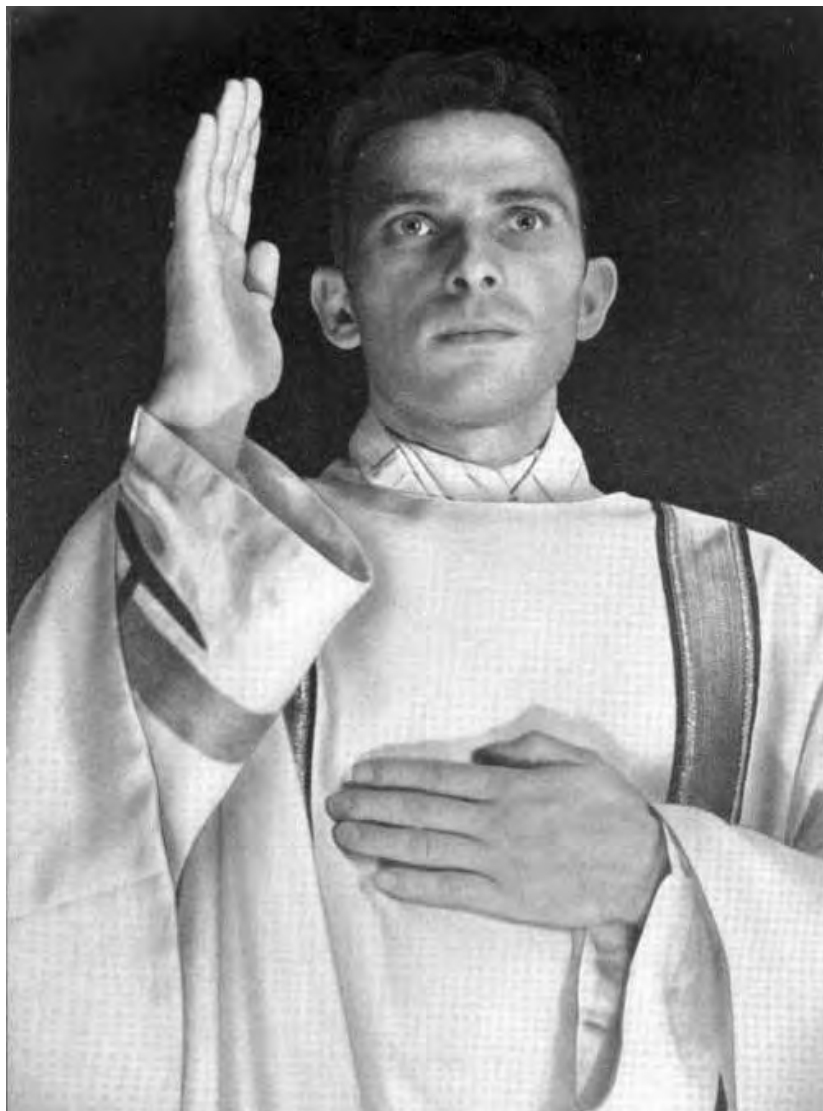
Inleiding

1. De heilige Mis is het kernmoment van onze godsdienst, daarom is het van wezensbelang om zo dikwijls en aandachtig mogelijk de heilige Mis mee te vieren.
2. God te aanbidden en Hem het offer te brengen, dat is het grootste wat de mens kan doen. Zo is het uur van het offer het belangrijkste en heiligste moment van alle dagen van de week.
3. Het brengen van het offer is een afbeelding van overgave van ons hart aan God. Zonder overgave van ons hart bewerkt het offer voor ons geen genade.
4. Het kostbaarste van de schepping is de mens. De heiligste Mens is Jezus Christus. In de heilige Mis brengen wij God de reinste en heerlijkste gave van de schepping: het Lichaam en Bloed van de Godmens.
5. Zo wordt in de ogen van God de heilige Mis tot een oneindig waardevol offer. Wij kunnen God geen grotere eer en aanbidding, geen diepere innerlijke dank, geen verhevenere loflied brengen, als door de viering van de heilige Mis.
6. Een oneindig waardevol offer, geeft oneindig veel genade; want Gods Vaderhart moet bij de aanschouwing van onze heerlijke gaven, ons iedere gerechte vraag vervullen en ons iedere schuld vergeven.
7. Het gehele leven van Christus, van Zijn geboorte tot aan het kruis is één enig offer. Omdat Christus zich maar één maal geofferd heeft, zijn alle Misoffers in dit ene enige offer ingesloten. Zo wordt het offer van Christus tot de laatste heilige Mis tegenwoordig gesteld.
8. Met het geven van Zijn Lichaam, tot in de dood, geeft Christus getuigenis van de onvoorwaardelijke overgave van Zijn wil en Hart aan de hemelse Vader. Omdat wij met Christus door de doop één zijn geworden, is ook ons lichaam geofferd en behoort onze wil en ons hart de hemelse Vader.
9. Door de offergemeenschap met Christus is ons leven een offer, ingesloten in het offer van Christus, dat dagelijks op de altaren in de wereld tegenwoordig wordt gesteld. Zo omvat de heilige Mis ons dagelijks leven en al onze handelingen.
10. Het offer is de eigenlijke levensinhoud en onze levensopgave aan Christus. Ook ons leven krijgt zin en inhoud door de toewijding aan de Vader. Onze eigenlijke levensopgave bestaat daarin, steeds meer in te groeien in het offer van Christus, steeds volkomener de toewijding aan God te beleven, om zo Christus gelijkvormig te worden. Het offer van Christus omvat zo steeds meer ons leven en de heilige Mis wordt steeds meer het centrum van ons bestaan.
11. Zoals Christus zich voor het heil van de wereld offerde, zo helpen wij Hem door ons levensoffer om de mensheid te verlossen.

Het laatste Evangelie

“Allen die Hem opnamen gaf Hij het vermogen om kinderen van God te worden.... Het Woord is Vlees geworden en heeft onder ons gewoond”. Zo is het laatste Evangelie nogmaals dankzegging en samenvatting van heel het gebeuren wat wij in het heilig Misoffer hebben gevierd en wat ons is geschonken.

De zegen

Na de gebeden dat de genade in ons tot volle werking zal komen en de wegzending: *ite Missa est*, de Mis is ten einde, ontvangen wij de zegen van de Priester. Door hem zegent ons de Drie-ene God.

Intocht

Ik zal opgaan tot het altaar van God, tot God die mijn jeugd verblijde. (Ps 42)

Trappengebed

De almachtige God ontferm Zich over u. Hij vergeve u uw zonden en geleide u tot het eeuwig leven. Amen

In Gods nabijheid wordt de zondige mens zijn schuld bewust en belijdt en berouwt hij deze voordat het heilig offer wordt tegenwoordig gesteld op de trappen van het altaar.

De reiniging van de kelk (ablutie)

De vingers die het kostbaar Lichaam van de Heer hebben aangeraakt worden gereinigd. De ablutiewijn en het water worden gedronken opdat geen enkel deeltje van de geconsacreerde gedaanten verloren zouden gaan.

Het tabernakel

God slaat zijn tent op onder ons mensen. In het tabernakel bevindt zich de ciborie met de geconsacreerde Hosties.

Beklimmen van de altaartreden

Neem onze ongerechtigheden van ons weg, smeken wij U, o Heer, opdat wij met een zuiver gemoed mogen opgaan tot het heilige der heiligen. Door Christus onze Heer.

Altaarkus

Wij bidden U o Heer, door de verdiensten van uw Heiligen, wier overblijfselen hier rusten en van alle Heiligen, dat Gij U gewaardigd al mijn zonden te vergeven.

Het ter communie gaan van de gelovigen

De offermaaltijd hoort bij het offer. Daarom worden wij genodigd om ter communie te gaan, tenzij wij verhinderd zijn door een zwaarwegende reden, die ons in geweten verplicht om eerst het sacrament van de biecht te ontvangen alvorens wij ter communie kunnen gaan.

Het communiceren van het Heilig Bloed

De kelk van het heil zal ik nemen en de Naam van de Heer aanroepen.
Na het nuttigen van het Heilig Lichaam, nuttigt de priester nu het Heilig Bloed.

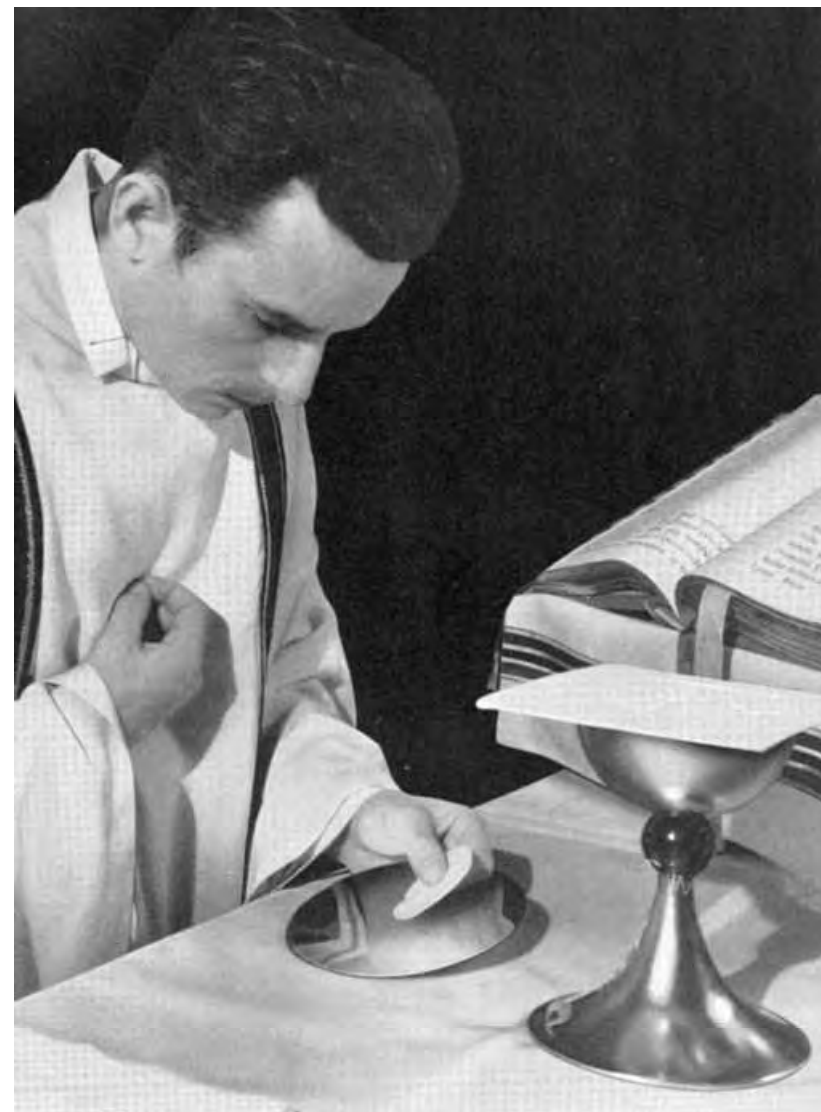
Intrede zang (introïtus)

Oorspronkelijk een processiezang bij binnenkomen van de priester, geeft de introïtus nu de grondstemming aan van hoe wij de heilig Mis moeten meevieren.

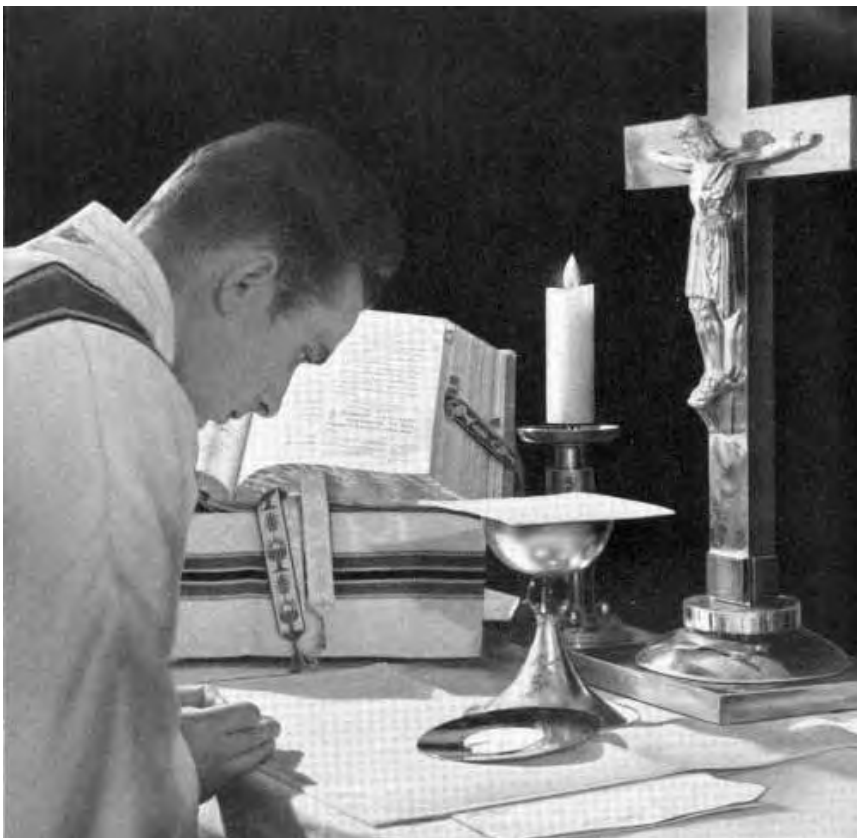
Kyrie eleison

Wij herhalen smekend ons hulpgeroep aan de heilige Drievuldigheid en zijn onze armoede bewust van ons menselijk leven en drukken ons verlangen naar genade uit.

Heer, Ik ben niet waardig.....

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak; maar spreek slechts één woord en mijn ziel zal gezond worden.

Voorbereiding op de Communie

Moge het nuttigen van uw Lichaam, Heer Jezus Christus, dat ik onwaardige durf te ontvangen, mij niet strekken tot vonnis en veroordeling, maar volgens uw vaderlijke goedheid een bescherming naar ziel en lichaam en een geneesmiddel voor mij zijn.

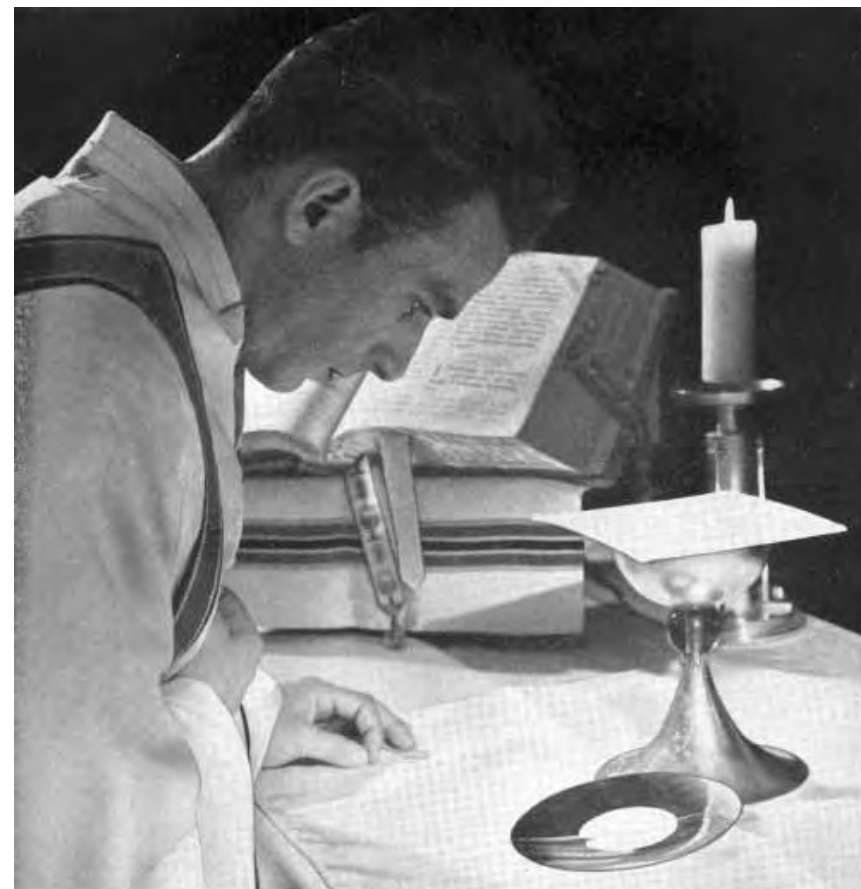
Gloria

In Missen met een feestelijk karakter wordt het gloria aangeheven als de grote lofprijzing van de Drievuldigheid. Het gloria is het feestelijk antwoord van de verlost christen op de voorafgaande smeekbede van het Kyrie.

Dominus vobiscum, De Heer zij met U

De priester kust het altaar, dat Christus voorstelt. Van Hem gaat alle zegen en genade uit. Hij wendt zich met uitgebreide handen naar de gelovigen toe met een oer oude groet: de Heer zij met U. De geloofsgemeenschap wenst de priester als gewijde bedienaar eveneens de volheid van genade in Christus toe met het antwoord: en met uw geest.

“Het Lam Gods”

Agnus Dei, Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld.....
In de offermaaltijd wast Christus onze zonden weg en schenkt Hij ons Zijn vrede.
Lam Gods..... Zo duiden wij Christus aan, zoals Johannes de Doper Hem heeft aangeduid.

De vermenging van het Lichaam en Bloed

Beide gestalten van Brood en Wijn, bevatten voor zich de gehele en geofferde Christus, De vermenging van het Lichaam en Bloed duidt op het ene unieke offer van Christus

De collecta (het verzamelgebed)

In de oeroude gebedshouding, de orante, bidt de priester God om Zijn genade voor het volk.

“leer ons inzien, o Heer, dat deze wereld vergaat, tesamen met alle verlangens, dat onze dagen kort zijn en dat ons hart, te midden van deze vergankelijkheid in U haar eeuwig rust vindt....”

Het Epistel

Op het mensenwoord volgt nu Gods woord, uit de mond van profeten en apostelen, in de lezing

De breking van het Brood (het Lichaam van Christus)

Zoals Christus en de apostelen het Brood hebben gebroken en uitgedeeld, zo deelt de priester de Heilige Hostie. Wij denken bij de breking aan de gewelddadige dood van onze Heer.

De kus van de pateen

Eerbiedig raakt de priester de plaats aan waar vanaf nu het Lichaam van Christus op zal gaan rusten. Hij bidt om bevrijding van schuld en om de vrede, die ons beschermt tegen alle onrust.

Munda cor

Voor de feestelijk verkondiging van het Evangelie bidt de priester diepgebogen: “Reinig mijn hart en mijn lippen, almachtige God, die de lippen van de profeet Isaïas met gloeide kool hebt gereinigd; gewaardig U, mij door uw genadige ontferming zó te reinigen dat ik uw heilig Evangelie op waardige wijze kan verkondigen. Door Christus onze Heer. Amen.

Evangelië

Het hoogtepunt van de voor-mis is de verkondiging van de “Blijde Boodschap” Christus spreekt tot ons. Wij horen staande en met eerbied Zijn woorden en daden. De priester tekent de beginwoorden van de tekst met een kruisteken en spreekt de verlossende woorden van het Evangelie richting het noorden uit, opdat de nacht van het heidendom en van de geloofskou wijke.

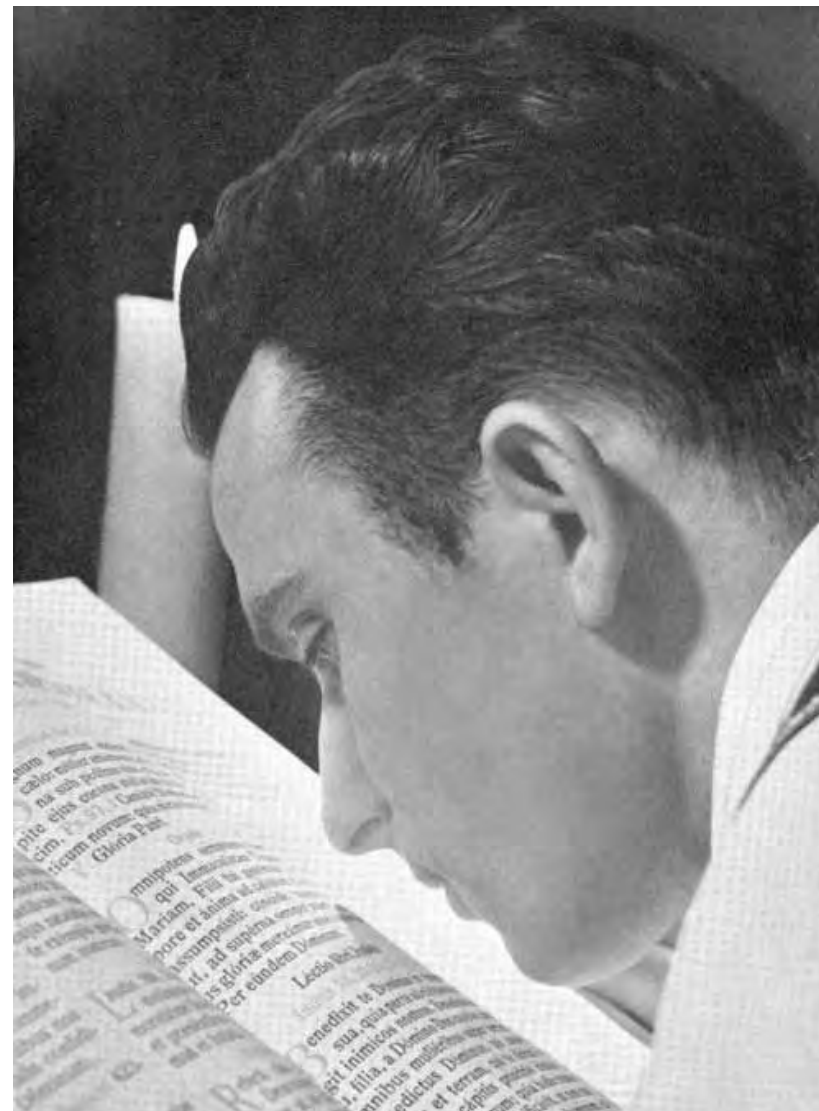
“Het Onze Vader”

Dit is het gebed van de kinderen Gods: geef ons heden ons dagelijks brood..... De grote bedieningen in het “Onze Vader” vinden in het offer hun genadevolle vervulling. De duim en wijsvingers van de priester, die het Lichaam van Christus hebben aangeraakt, blijven tot na de vingerreiniging gesloten.

De opheffing van beide gedaanten

Door Hem en met Hem en in Hem wordt U God almachtige Vader in de eenheid van de Heilige Geest alle eer en glorie gebracht.
De eer van God is het doel van het verlossingswerk van Christus.

Hij kust het Evangelie

Met liefde en verering kust de priester na de verkondiging van de “Blijde Boodschap” de heilige woorden die de gelovigen als een wegwijzer op hun pelgrimstocht als richting en doel dienen.

De preek

“Leert en onderhoudt alles , wat Ik u geboden hebt (Matt 28,20)”

Gedachtenis van de overledenen

Gedenk ook, o Heer uw dienaren en dienaressen N.N die ons zijn voorgegaan met het teken van het geloof en rusten in de slaap van de vrede. Zo groeperen zich rond het kruis de levende en gestorven gelovigen.

De aanbieding

Wij dragen aan uw verheven majesteit van uw eigen giften en gaven op, een zuivere offerande, een heilige offerande, een onbevleete offerande, het heilig Brood van het eeuwig leven en de Kelk van de altijddurende zaligheid. De vijf kruistekens beelden uit de gelijkvormigheid van het misoffer met het kruisoffer.

Credo

De geloofsbelijdenis is het doel en het einde van de voor-mis. Het is het gelovige en sterke “ja- woord” op het woord Gods dat de gelovigen in de lezingen en in de preek hebben gehoord. Middelpunt en hoogtepunt van de geloofsbelijdenis is het geloof in de menswording van Christus. “Et incarnatus est” Het Woord is vlees geworden. Hier buigt de priester eerbied zijn knie.

De offering van het brood

“Aanvaard, heilige Vader, almachtige eeuwige God, deze vlekkeloze offerande....”

De gaven voor het offer worden voorbereid. Door de offering wordt uit de aardse gave een godgewijde gave.

De opheffing van de kelk

De gelovigen buigen het hoofd en bidden: O God wees mij zondaar genadig, zodat het kostbaar Bloed van de Heer niet over ons komt als een vloek, maar ons tot heil strekt.

De consecratie van de wijn

Want dit is de kelk van mijn Bloed, van het nieuw en eeuwig verbond - geheim van het geloof - dat voor u en voor velen vergoten zal worden tot vergeving van de zonden.
Zo dikwijls gij dit zult doen, zult gij het doen tot Mijn gedachtenis.....

De bereiding van de kelk

De priester neemt als offergave brood en wijn, de edelste vruchten van onze aarde

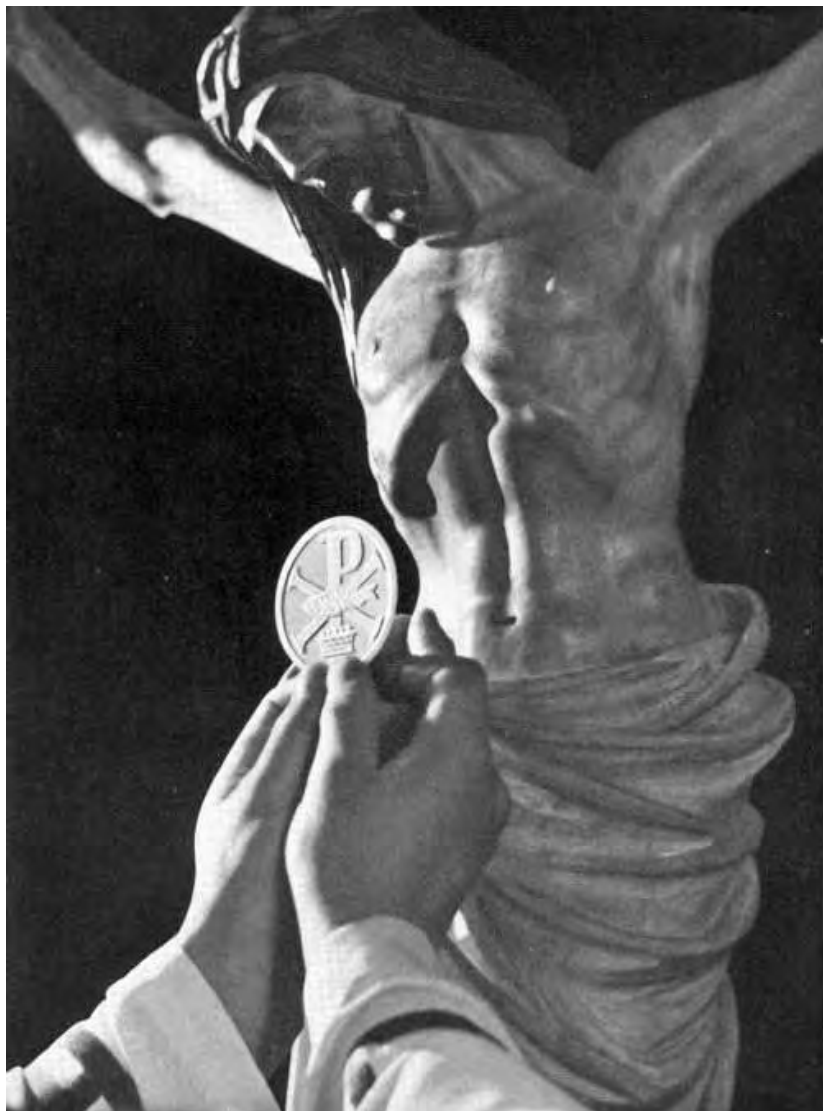
De vermenging van water in de wijn

Laat ons door het geheim van dit water en deze wijn aan de Godheid van Hem deelnemen, die Zich gewaardigd heeft onze mensheid aan te nemen. Water is het zinnebeeld van de mensheid, wijn van de Godheid. De vermenging duidt op de betekenis van het offer: de verlossing van de menselijke natuur door Christus.

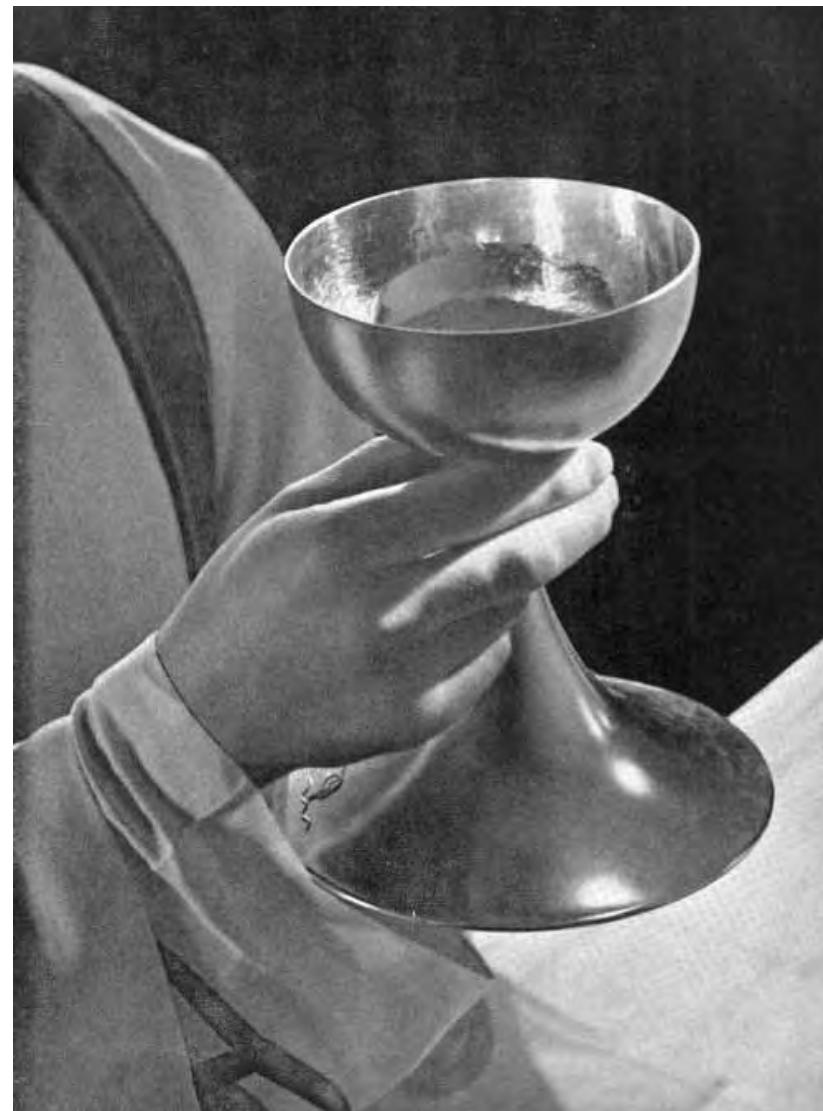
Zegening van de Kelk

Zo ook na het avondmaal nam Hij deze heerlijke kelk in zijn heilige en eerbiedwaardige handen: eveneens U dankzeggend, zegende Hij hem en gaf hem aan zijn leerlingen zeggende.....

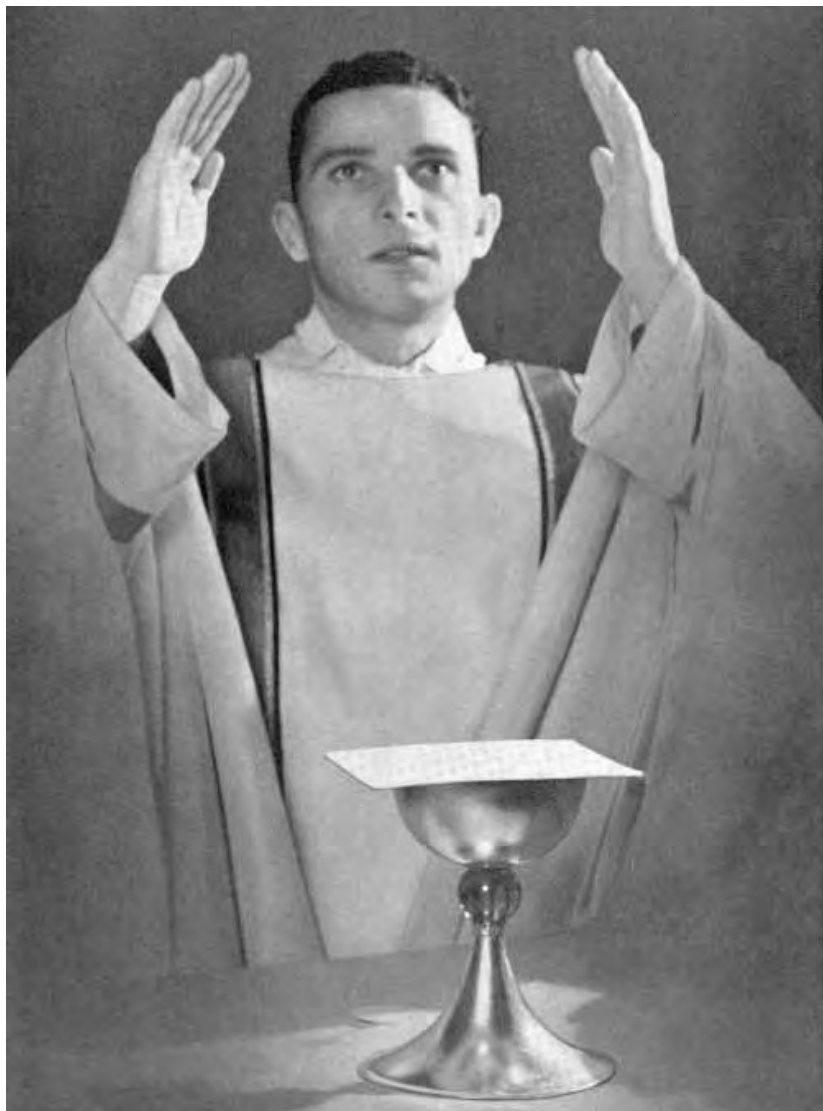
Het tonen

Voor allen die genade en hulp zoeken, wil de Heer zich laten zien, als Verlosser. Maar allen moeten Hem ook zien als de komende Rechter en in zich keren.

De offering van de kelk

Wij dragen U op, o Heer, de kelk van het heil en smeken uw goedertierendheid, dat hij voor het aanschijn van uw goddelijke majesteit in zoete geur opstijge tot heil van ons en van geheel de wereld.

Het afroepen van de Heilige Geest

Kom Heiligmaker, almachtige eeuwige god en zegen dit offer, dat tot verheerlijking van uw heilige Naam is bereid.

Aanraking

Als ik maar de zoom van zijn kleet zou kunnen aanraken, zo zal ik genezen worden.

De misdienaar die het kazuifel van de priester vasthoudt, vertegenwoordigt het volk. De handen van de priester omvatten het Lichaam van de Heer. Zo zal door het vasthouden van het kazuifel de genade stroom van de verlossing door Christus, door de priester naar geheel het volk stromen.

De aanbidding van het Lichaam des Heren

Christus die voor ons mens geworden is, die Zich aan het kruis heeft geofferd en die tot de rechterhand van de Vader werd verhoogd, en die als Rechter zal wederkomen, is nu in ons midden op het altaar tegenwoordig. Met eerbied buigt de priester zijn knie.

De handenwassing

Ik was mijn handen in onschuld en treed rondom uw altaar, o Heer. Ik bemin de luister van uw huis en de woonplaats van uw heerlijkheid. Met reine handen en met een rein en oprecht hart moet de priester het offer tegenwoordig stellen.

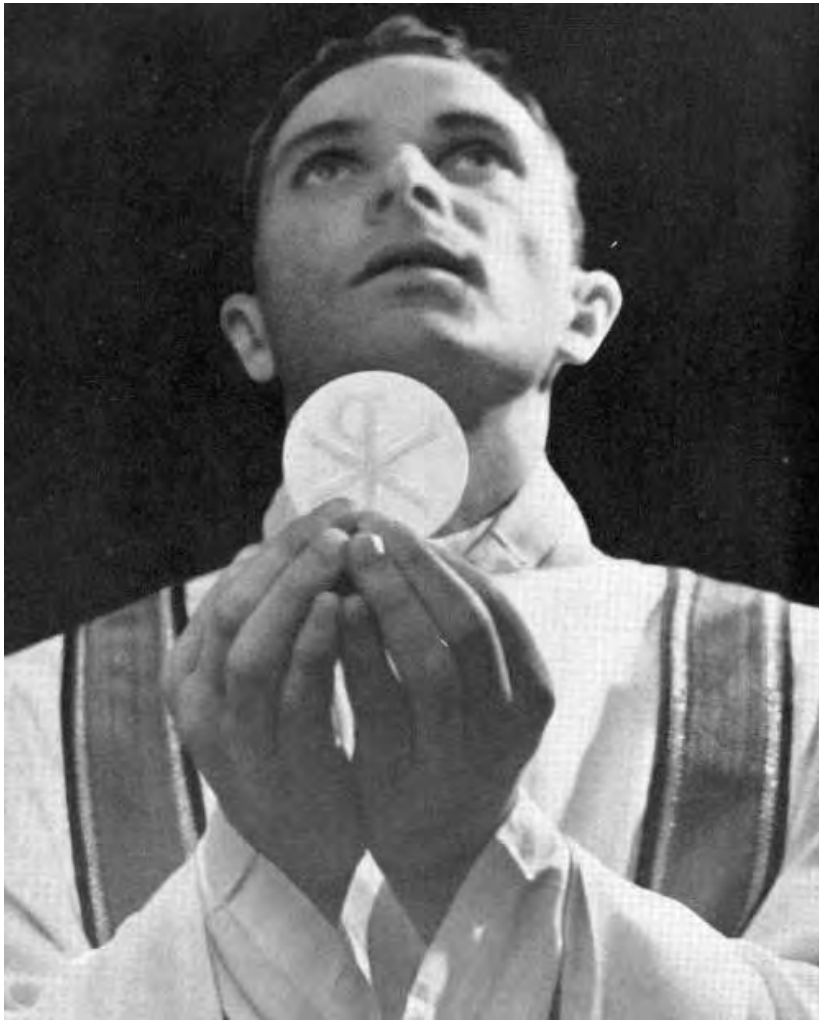
Bidt broeders

Bidt broeders opdat mijn en uw offer welgevallig worde aan God de almachtige Vader.
De misdienaars bidden: Moge de Heer het offer uit uw handen aanvaarden tot lof en eer van zijn Naam en tot voordeel van ons en van geheel zijn heilige Kerk.

DIT IS MIJN LICHAAM

Christus spreekt door de mond van de gewijde priester dezelfde woorden, welke Hij bij het avondmaal heeft gesproken, en verandert het brood in zijn heilig en verheven Lichaam.

Zegening van het brood

Die daags vóór Hij ging lijden het brood nam in zijn heilige en eerbiedwaardige handen en zijn ogen ten hemel verheffend tot U, o God, zijn almachtige Vader, U dankzeggend het zegende, het brak en aan zijn leerlingen gaf zeggende.....

Nu voltrekt de Heer het werk van de verlossing - dat in de offerdood zijn hoogtepunt vindt - in ons midden. De priester is het zichtbare werktuig, die in de Persoon van Jezus, door zijn wijding de zelfde handelingen en woorden stelt, als Jezus zelf.

De priefatie

Voordat de Heer de troon van het kruis gaat bestijgen, wordt God in de priefatie een feestelijk loflied gebracht.
Waarlijk passen en rechtvaardig is het, billik en heilzaam dat wij U altijd en overal dankzeggen

DE CANON

De gedachtenis aan de levenden

Wij gedenken al onze dierbaren voor wie wij bijzonder bidden willen en bevelen ze aan God aan tot redding van hun ziel.

Het zoenoffer

Zoals eens in het oude testament bij het zoen offer, de joden hun handen legden op het offerdier, zodat hun zondeschuld op het dier werd overgedragen, zo houdt de priester en door hem de hele geloofsgemeenschap de handen bovenop de offergaven. Christus neemt in zijn offerdood alle zonden van de mensheid op zich en neemt hen weg.